

ПЕРСПЕКТИВИ РЕСТАВРАЦІЙНОГО ВІДТВОРЕННЯ БУДІВЛІ ГОТЕЛЮ «СПАРТАК» («ІМПЕРІАЛ») В ОДЕСІ

Письмак Ю.О., дійсний член Інженерної академії України, приват-
доцент, Ткачук В.С., студент
(*кафедра архітектурних конструкцій*)

Знищення цінної пам'ятки архітектури, містобудування та історії – будівлі готелю «Спартак» (колишній «Імперіал») можна назвати великою втратою для історико-архітектурної спадщини Одеси. Цей готель був зведений у 1875 р. за проєктом видатного зодчого Ф.В. Гонсіоровського. Ця будівля була розташована за адресою: вул. Дерibasівська, 25 і мала охоронний номер 169-ОД. В архівах голови Правління Одеської обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії та культури Н.М. Мотиревої збереглися обмірні креслення і матеріали фотофіксації цієї пам'ятки. Спираючись на обмірні креслення (в рамках вивчення дисципліни «Архітектурно-реставраційне проєктування»), другим автором цих тез було розроблено низку варіантів реконструкції планувальної структури фрагментів будівлі, що розглядається (керівники: к. арх., проф. Н.М. Єсарьова, приват-доцент Ю.О. Письмак). Базуючись на успішному вітчизняному і світовому досвіді, автори тез пропонують розглянути питання реставраційного відновлення цього цінного архітектурного об'єкта. Витримана у вишуканій і стриманій класицистичній стилістиці, ця старовинна чотириповерхова будівля була прикрасою «головної вулиці» Одеси. Кам'яні стовпчики ажурного металевго парасету, який огороджував дах готелю, були увінчані вазами-урнами. Лучковий фронтон увінчував центральну композицію головного фасаду. Нижче цього фронтона були розташовані дві каріатиди. Над прямокутними віконними прорізами були класичні сандрики. У 2008 р., на догоду зацікавленим забудовникам, будівлю готелю «Спартак» позбавили статусу пам'ятки і знесли. Якщо мова йде про реставраційне відновлення (при відсутності оригіналу і знищенні усіх аутентичних елементів), варто багато уваги приділити максимальному освоєнню підземного простору (враховуючи велику цінність землі), який має отримати подвійне призначення. Розмірковуючи про архітектурну цінність втраченої будівлі, слід підкреслити, що її автором був дуже відомий і визнаний архітектор Фелікс Гонсіоровський. Зодчий, який почав працювати в Одесі з кінця 1840-х років, дуже вдало продовжив в цій будівлі традиції одеської архітектури першої половини – середини ХІХ ст., закладені його видатними колегами-попередниками Г. Торічеллі та Ф. Боффо.